

UDK 36:373(497.6)

Originalni naučni rad

Original scientific paper

Erna Lučić

SOCIJALNI RAD U ŠKOLI - KARIKA KOJA NEDOSTAJE?

Socijalni rad u školi jedna je od komponenata stručnog rada čiji je primarni cilj prevencija. Zbog gotovo potpunog obuhvata djece, osnovne i srednje škole su optimalna mjesta organizovane društvene intervencije za primarnu i sekundarnu prevenciju poremećaja u ponašanju učenika. Pozitivna normativna rješenja u Bosni i Hercegovini omogućavaju, a ne obavezuju na zapošljavanje socijalnih radnika u školama.

Težište rada je percepcija različitih učesnika u obrazovnom procesu i u ustanovama socijalne zaštite o potrebi obaveznog zapošljavanja socijalnih radnika u školama. Istraživanje je izvršeno u osnovnim i srednjim školama kao i u specijalnim školama za obrazovanje djece sa posebnim potrebama u Bosni i Hercegovini, te u ustanovama socijalne zaštite. Populaciju su činili nastavnici i saradnici uposleni u tim institucijama, kao i roditelji učenika, te uposlenici u ustanovama socijalne zaštite.

Ispitanici su prepoznali značaj socijalnog rada u školi. Utvrđivanje stavova o prednostima obaveznog uvođenja socijalnog rada u škole, s obzirom na različite učesnike u istraživanju, pokazalo je da između grupa postoje statistički značajne razlike aritmetičkih sredina, u odnosu na različite učesnike u istraživanju, u korist profesionalaca u oblasti socijalne zaštite. Socijalni rad u školi je karika koja nedostaje u složenom lancu prevencije poremećaja u ponašanju učenika.

Ključne riječi: socijalni rad, socijalni rad u školi, prevencija

1. UVOD

Škola je, nakon porodice, najznačajnija socijalna skupina u koju dijete ulazi. U posljednje vrijeme sve se više uočava zanemarenost odgojne funkcije škole i drugih odgojnih ustanova. Preovladava predavački i ocjenjivački karakter škole u kojoj je učenik objekt obrazovnog procesa. (Obradović 2005). Zbog toga se pred društvo postavlja, kao temeljni problem, reafirmacija odgojne funkcije škole s ciljem da ponovo postane istinski i stvarni odgojni faktor.

Škola i porodica treba da zajednički djeluju na zadatku socijalizacije djeteta. Institucija osnovne škole, zbog gotovo potpunog obuhvata djece osnovnoškolskim obrazovanjem, pruža sistemsku mogućnost primarne i sekundarne prevencije. Većina mladih ljudi nastavlja školovanje u školama drugog stepena, čime se odgojni uticaj škole produžava.

Jedna od pretpostavki uspjeha institucija odgoja i obrazovanja je i ekipiranost stručnim kadrovima, koji ne učestvuju neposredno u nastavnom procesu, ali imaju velik značaj za rezultat cjelovitog odgojno-obrazovnog procesa. Međutim, u školama na području Bosne i Hercegovine, ne postoje stručni timovi koji bi djelovali na prevenciji poremećaja u ponašanju i funkcionisanju djece i mladih izloženih rizičnim faktorima visokog intenziteta.

Socijalni rad u školi jedna je od komponenata stručnog rada čiji je primarni cilj prevencija.

Školski socijalni radnik je poveznica između škole, učenika - roditelja i lokalne zajednice, i tek zdravo funkcioniranje te trijade daje zdrav školski sistem.

Uloga socijalnog radnika u prevenciji poremećaja u ponašanju učenika ogleda se u pravovremenom uočavanju i zaštiti učenika od različitih socijalnih rizika iz njihovog porodičnog i šireg okruženja, aktivnom uključivanju roditelja i povezivanju svih relevantnih institucija u ostvarivanju dobrobiti za dijete i porodicu.

Socijalni rad u školi je karika koja nedostaje u složenom lancu prevencije poremećaja u ponašanju učenika. Inoviranje obaveze da socijalni radnici čine dio stručnog tima u školama bi dalo znatan doprinos unapređenju odgojne funkcije škole.

2. ULOGA ŠKOLE U PREVENCIJI POREMEĆAJA U PONAŠANJU UČENIKA

Funkcionisanje učenika sa poremećajima u ponašanju zavisi od njegovih interakcija sa sistemima koji ga okružuju. Nakon porodice, škola kao odgojno-obrazovna

ustanova je veoma važan faktor intelektualnog, emocionalnog i socijalnog razvoja ličnosti.

Nikad se ne smije zanemariti činjenica da je škola jedno od prvih, možda najbitnijih mjesta u životu djeteta, gdje se, pored učenja, te razvijanja i praktikovanja međuljudskih odnosa, određena ponašanja, naročito ona donesena iz porodice, modifikuju, potkrepljuju i razvijaju, a često nadopunjuju i učenjem sasvim novih oblika ponašanja. (Miković 2004:94).

Škola nikada nije izolovana institucija. Uvijek je u odnosu sa konkretnom lokalnom zajednicom. Svrha socijalne službe u školi u tom kontekstu je stvaranje uslova i jačanje kapaciteta za adekvatno funkcionisanje učenika u prirodnom okruženju, kao i razvoj resursa zajednice dostupnih svakom pojedincu. U području prevencije, škola ima nezamjenjivu ulogu s obzirom da se nalazi u kontekstu u kojem se najlakše mogu prepoznati različite poteškoće djece i mladih. Socijalni radnici u školi mogu pomoći učenicima koji su izloženi problemima ili teškoćama raznih vrsta, njihovim porodicama, školi i cijeloj zajednici.

Škola kao faktor socijalizacije djeluje u tri pravca: kroz formalni, oficijelni curriculum unutar kojeg transmisijom znanja djecu uči znanjima i vještinama, socijalni curriculum – proces socijalizacije među vršnjacima u školi, i skriveni curriculum, vrlo bitan, unutar kojeg se dijete uči „živjeti“ u formalno organizovanim grupama. (Shepard, J., Greene, W., 2002)

Da bi odgojno-obrazovni proces bio uspješan neophodna je koordinacija svih odgojnih faktora, a prvenstveno saradnja roditelja i škole. Škola bi trebala biti inicijator te saradnje. Saradnja škole sa lokalnom zajednicom ima za cilj jačanje i razvijanje kapaciteta škole. Pri tome je u prevenciji poremećaja u ponašanju učenika najvažnija saradnja sa centrima za socijalni rad. Osim centara za socijalni rad, škola treba intenzivno da saraduje i sa ostalim sportskim, zdravstvenim, naučnim, vjerskim, umjetničkim, kulturnim, humanitarnim i drugim institucijama i udruženjima građana na području na kojem djeluje.

Svakodnevno smo svjedoci da nasilje u školama obuhvata širok spektar agresivnih ponašanja, sve do ozbiljnih incidenata. Ustrajno i konzistentno provođenje preventivnih programa u školi može smanjiti pojavnost nasilja ili makar ublažiti njegove posljedice. Preventivni programi u školama se ne provode u većini škola. Provođenje preventivnih programa je sporadično i vezano uglavnom za projekte nevladinog sektora. Ograničenog je trajanja i obuhvata samo mali broj učenika na području na kojem se provodi projektna aktivnost. Zapošljavanje socijalnog radnika u školi bi sigurno bio značajan faktor u provođenju preventivnih programa koji bi imali za cilj

prevenciju nasilja u školama i smanjenje broja slučajeva nasilja. Socijalni radnici u školama bi kontinuirano provodili programe prevencije, a ne samo sporadično, kao što je to sada slučaj.

U Bosni i Hercegovini zakonska rješenja omogućavaju, ali ne obavezuju na uvođenje socijalnog rada u škole. Imajući u vidu brojne probleme sa kojima se suočavaju učenici i njihove porodice i značaj socijalnog rada u njihovom rješavanju i prevenciji, neophodno je agresivnije lobiranje i javna kampanja o potrebi afirmisanja područja socijalnog rada u školi. Rad je usmjeren prije svega na to da ukaže na potrebu afirmacije područja socijalnog rada u školi.

Glavni cilj istraživanja proizlazi iz postavljenog problema i definiranog predmeta istraživanja, a odnosi se na percepciju o potrebi obaveznog zapošljavanja socijalnih radnika u školama. Ispitivani su stavovi zaposlenih u obrazovanju i u ustanovama socijalne zaštite, kao i roditelja o potrebi da se socijalni radnici nađu u školskim timovima.

Hipoteza: Potrebno je obavezno uvođenje socijalnog rada u sve osnovne i srednje škole na području Bosne i Hercegovine.

3. METODOLOŠKI PRISTUP

Istraživanje je izvršeno u osnovnim i srednjim školama kao i u specijalnim školama za obrazovanje djece sa posebnim potrebama u Bosni i Hercegovini, te u ustanovama socijalne zaštite. Populaciju su činili nastavnici i saradnici uposleni u tim institucijama kao i roditelji učenika, te uposlenici u ustanovama socijalne zaštite. Za uzorak u okviru empirijskog istraživanja korišten je stratifikovani uzorak, vodeći računa o proporcionalnoj teritorijalnoj zastupljenosti organizacija i ispitanika.

Istraživanje u svrhu izrade doktorske disertacije je provedeno tokom 2012. i u prvoj polovini 2013. godine u osnovnim, srednjim i specijalnim školama na području Bosne i Hercegovine, te u ustanovama socijalne zaštite.

Predmet istraživanja je empirijsko potkrepljenje potrebe za obaveznim uvođenjem socijalnog rada u osnovne i srednje škole na području Bosne i Hercegovine.

U istraživanju su korišteni slijedeći mjerni instrumenti izrađeni za potrebe ovog istraživanja:

1. anketni upitnik za zaposlenike škole
2. anketni upitnik za roditelje
3. anketni upitnik za zaposlenike ustanova socijalne zaštite (profesionalce u oblasti socijalne zaštite).

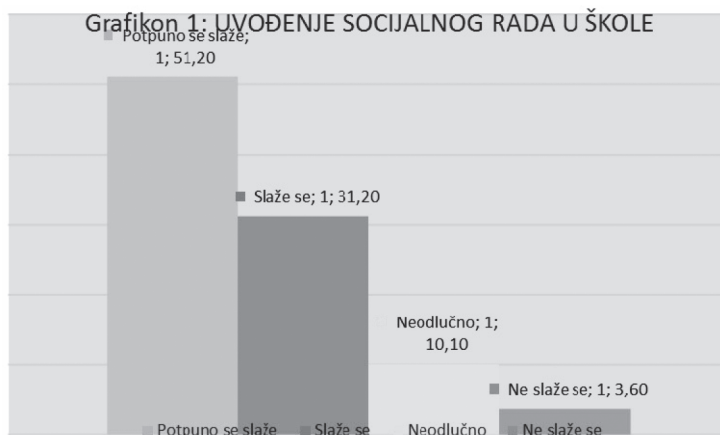
Istraživanje je sa teorijskog aspekta obrazložilo i analiziralo socijalni rad u školi, te primjene metoda socijalnog rada sa pojedincem i porodicom, metoda grupnog socijalnog rada i metoda socijalnog rada u zajednici. U empirijskom dijelu istraživanjem se analiziralo trenutno stanje, funkcije socijalnog rada u školi, uloge socijalnog radnika u školi, te stavovi ispitanika (stručni radnici, nastavnici i profesori, roditelji) o prednostima, mogućnostima i perspektivama obaveznog uvođenja socijalnog rada u škole.

Za analizu rezultata je korišten Statistički paket za analizu podataka (SPSS 17.0 – Statistical Package of Social Sciences – for Windows).

U ovom istraživanju učestvovalo je 693 ispitanika i to 108 profesionalaca u oblasti socijalne zaštite (ili 15,6%), 313 zaposlenika u školama (ili 45,2%) i 272 roditelja učenika (ili 39,2%). S obzirom na region u istraživanju je učestvovalo, iz Federacije Bosne i Hercegovine 491 ispitanika (ili 70,9% istraživanog uzorka), iz Republike Srpske 133 ispitanika (19,1%) i iz Distrikta Brčko 69 ispitanika (10,0%). Prema spolu u istraživanju je učestvovalo 253 ispitanika muškog spola (ili 36,5%), a 440 ispitanika (63,5%) je ženskog spola. Stepenn stručne spreme ispitanika u istraživanju je nepotpuna osnovna škola (NOŠ) 7 ispitanika (1,0%), osnovna škola (OŠ) 43 ispitanika (6,2%), srednja stručna sprema (SSS) 196 ispitanika (ili 28,3%), viša stručna sprema (VŠS) 76 ispitanika (11,0%), visoka stručna sprema (VSS) 333 ispitanika (48,0%), magistar nauka (Mr) 36 ispitanika (5,2%) i doktor nauka (Dr) 2 ispitanika (0,3%).

4. ANALIZA I INTERPRETACIJA REZULATATA ISTRAŽIVANJA

Po pitanju potrebe obaveznog uvođenja socijalnog rada u sve osnovne i srednje škole na području Bosne i Hercegovine, prema mišljenju svih 693 ispitanika u istraživanju, u potpunosti se slaže oko 55,1% ispitanika (po mišljenju profesionalaca u oblasti socijalne zaštite 82,5%, zaposlenika u školama 45,2% i roditelja učenika 55,7%), sa tim se slaže oko 31,2% ispitanika (po mišljenju profesionalaca u oblasti socijalne zaštite 15%, zaposlenika u školama 36,3% i roditelja učenika 31,6%), neodlučno je oko 10,1% ispitanika (po mišljenju profesionalaca u oblasti socijalne zaštite 1,1%, zaposlenika u školama 4,8% i roditelja učenika 3,3%).

S obzirom da je preko 82% ispitanika dalo pozitivan odgovor (potpuno se slaže i slaže se), a da je samo 3,6% dalo negativan odgovor (grafikon 1), time je prema mišljenju svih ispitanika u istraživanju u cjelini potvrđena hipoteza da je „potrebno obavezno uvođenje socijalnog rada u sve osnovne i srednje škole na području Bosne i Hercegovine“.

Veći značaj obaveznom uvođenju socijalnog rada u škole daju profesionalci zaposleni u oblasti socijalne zaštite. Pri tome se mora naglasiti da su na neki način ipak udaljeni od škole u kojoj treba da se odvija socijalni rad sa učenicima u školama. Istovremeno su preopterećeni velikim obimom poslova koji im se svakodnevno nameće, posebno u centrima za socijalni rad. Priroda posla, a posebno sprovođenje zadataka organa starateljstva im zahtijeva svakodnevnu saradnju sa školom, te smatraju da bi saradnja bila mnogo plodonosnija, ukoliko bi u svakoj školi bio zaposlen i socijalni radnik. Čak 82,5% profesionalaca u oblasti socijalne zaštite u potpunosti se slaže da je potrebno obavezno uvođenje socijalnog rada u sve osnovne i srednje škole na području Bosne i Hercegovine. Gotovo upola manje, 45,2% zaposlenika u školama se u potpunosti slaže sa postavljenom hipotezom, što znači da više od polovine zaposlenika u školama ipak izražava određenu dozu sumnje u vezi sa potrebom za obavezno uvođenje socijalnog rada u sve osnovne i srednje škole.

Utvrđivanje značajnosti t-testom razlika aritmetičkih sredina obilježja prednosti obaveznog uvođenja socijalnog rada u škole s obzirom na različite učesnike u istraživanju (N) pokazalo je da u sve tri analize razlika između grupa (tabela 1) postoje statistički značajne razlike aritmetičkih sredina (AS), u odnosu na različite učesnike u istraživanju, u korist profesionalaca u oblasti socijalne zaštite.

Tabela 1: *Uporedna analiza obilježja prednosti obaveznog uvođenja socijalnog rada u škole*

Grupa - Učesnik socijalne zaštite	N	AS	SD	Razl. AS	F	Znač.	t-vrijed.	Znač.
Profesionalci soc. zaštite	108	4.33	0.77	0.27	0.110	0.74	3.743	0.000**
Zaposlenici u školama	33	4.06	0.89					
Profesionalci soc. zaštite	108	4.33	0.77	0.25	2.545	0.11	3.311	,0.001**
Roditelji učenika	272	4.08	0.81					
Zaposlenici u školama	313	4.06	0.89	-0.02	2.502	0.11	-0.273	0.785
Roditelji učenika	272	4.08	0.81					

Napomena: ** - nivo značajnosti od 0,01

* - nivo značajnosti od 0,05

Između zaposlenika u školama i roditelja učenika ne postoje statistički značajne razlike aritmetičkih sredina (AS), jer imaju skoro identično mišljenje. Nominalno veoma značajno i natprosječno mišljenje o prednostima obaveznog uvođenja socijalnog rada u škole imaju profesionalci u oblasti socijalne zaštite (4.33), a iznad prosječno roditelji učenika (4.08) i zaposlenici u školama (4.06).

5. ZAKLJUČAK

Bosanskohercegovačko društvo opterećeno je brojnim problemima koji su izazvani tranzicijom društvenog sistema, ali i drugim promjenama i događanjima. Problemi sa kojima se suočava naše društvo snažno se reflektuju i na porodicu i školu. Zato se danas u mnogim školama javljaju sve teži problemi za čije rješavanje je potreban angažman stručnjaka različitih profila. Posljedice ovakvog stanja u većini škola snažno se odražavaju na učenike, posebno one koji imaju određenih problema u procesu odrastanja i trebaju pomoć. Zbog toga su neophodni novi putevi i metode za otkrivanje problema i njihovo sprječavanje i rješavanje.

Potreba za uvođenjem socijalnog rada u škole u svijetu je prepoznata početkom 20-og stoljeća. Modeli socijalnog rada vezanog za školu su se tokom stoljeća koje je iza nas, mijenjali od angažovanja socijalnih radnika kao spoljnih saradnika pa sve do njihove integracije u stručne timove. Istovremeno, razvijale su se i proširivale metode koje se primjenjuju. Značaj ovog područja socijalnog rada jeste prepoznat, ali postoje ozbiljne teškoće u zapošljavanju većeg broja socijalnih radnika u škole. Analizom zakonske regulative koja tretira oblast obrazovanja u Bosni i Hercegovini, došlo se do zaključka da zakoni omogućuju, ali ne obavezuju na uvođenje socijalnog rada u škole. Kao posljedicu toga imamo da je danas u Bosni i Hercegovini zanemarljiv broj škola koje imaju zaposlene socijalne radnike. Većina socijalnih radnika u školama nije u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, nego su najčešće angažovani kao pripravnici. Sve ovo jasno pokazuje da je socijalni rad rijetko prisutan u školi uprkos činjenici da se u praksi osjeća snažna potreba za njegovim uvođenjem.

Ispitanici su prepoznali značaj socijalnog rada u školi, posebno profesionalci iz oblasti socijalne zaštite, i smatraju da bi socijalni radnici dali značajan doprinos u socijalizaciji i integraciji učenika, jer uloga školskog socijalnog rada nije samo da stvori olakšavajuće okolnosti u kojima pojedinac funkcionira, nego i da ga osposobi da se nosi sa nastupajućim promjenama, i učini okruženje manje zahtjevnim. Ova uloga je posebno značajna zbog činjenice što je naše društvo opterećeno brojnim problemima koji se reflektuju na sve segmente društva i otežavaju njihovo funkcioniranje. Zato predmet bavljenja školskog socijalnog rada bi trebao da predstavlja sinhronizaciju aktivnosti i integraciju socijalizacijskih faktora u procesima socijalizacije djece i mladih. Socijalni radnik prvenstveno radi sa učenicima, povezuje školu i porodicu učenika, a istovremeno i školu sa lokalnom zajednicom.

Socijalni rad u školi ima širok spektar funkcija, a kao najvažnije najčešće se ističu sljedeće: socijalno-odgojna, socijalno-zaštitna, i funkcija preveniranja poremećaja u ponašanju učenika. Adekvatna pomoć socijalnog radnika učenicima sa nepovoljnim socio-ekonomskim položajem i učenicima su poremećajima u ponašanju su također nezaobilazne funkcije socijalnog rada u školi.

Mnogobrojni su zadaci i ciljevi socijalnog rada u školskim ustanovama. Ukratko, ciljevi koji se trebaju ostvarivati u školskom socijalnom radusu: unapređenje integracije djece i omladine i potpora školi u ostvarivanju odgojno – obrazovnih zadataka, pružanje podrške učenicima u saradnji sa nastavnim kadrom i roditeljima, te razvijanje socijalnih mreža sa stručnim službama i organima za zaštitu djece, omladine i porodice, kao i podrška i pomoć školi u ranom otkrivanju, dijagnosticanju i rješavanju problema koji bi mogli narušiti integraciju djece i

omladine i negativno uticati na pozitivni školski ambijent i nastavu. Na ovaj način školski socijalni rad daje podršku razvijanju i održavanju pozitivne školske atmosfere.

Praktične implikacije obaveznog uvođenja socijalnog rada u škole, prema rezultatima istraživanja, bi bile: prevencija psihosocijalnih teškoća i sociopatoloških pojava kod učenika; preventivna, pozitivna socijalna kontrola porodice u saradnji porodica-škola; sprječavanje eskalacije i ublažavanje posljedica zlostavaljanja djece; olakšavanje opterećenja centra za socijalni rad; pružanje socijalnih usluga, naročito savjetovanja i zastupanja porodice u ustanovi koja ne povlači stigmatizaciju; mogućnost praćenja socijalnih potreba učenika u svrhu planiranja preventivnih strategija; doprinos nauci u razvoju teorije i povratnog uticaja na praksu i razvijanje humanije socijalne politike kroz preventivnu zaštitu učenika. Prevencija socijalnih problema u školskom uzrastu je potencijalni, a neprepoznati doprinos socijalnog rada društvu, kao djelatnosti i kao nauke. Stoga možemo zaključiti da je socijalni rad u školi je karika koja nedostaje u složenom lancu prevencije poremećaja u ponašanju učenika.

LITERATURA

1. Bašić, Josipa (2009), *Teorije prevencije: prevencija poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja djece i mladih*, Školska knjiga, Zagreb
2. Buljubašić, Suada, (2012), *Resocijalizacija maloljetnih prestupnika*, Arka press, Sarajevo
3. Drilling, Mathias, (2002), *Schulsozialarbeit: Antworten auf veränderte Lebenswelten*. 2. Urveränderte Auflage, Verlag Paul Haupt, Bern ; Stuttgart; Wien
4. Gavrilović, Ana, Aleksandar Jugović, Ljubo Lepir (ur.), (2013), *Socijalni rad u školi. Teorijsko-metodološke osnove*, Univerzitet u Banjoj Luci Fakultet političkih nauka, Banja Luka
5. Gavrilović, Ana, Vesna Šućur-Janjetović, (2014), *Socijalni rad u vaspitno-obrazovnim ustanovama*, Univerzitet u Banjoj Luci Fakultet političkih nauka, Banja Luka
6. Janković, Josip, Josipa Bašić (ur.), (2001), *Prevencija poremećaja u ponašanju djece i mladih ulokalnoj zajednici*, Povjerenstvo Republike Hrvatske za prevenciju poremećaja ponašanja djece i mladeži, Zagreb
7. Karić, Nijaz, (2008), *Socijalni rad i maloljetnička delinkvencija u zajednici*, OFF-SET, Tuzla

8. Miković, Milanka, (2004), *Maloljetnička delinkvencija i socijalni rad*, Magistrat, Sarajevo
9. Milosavljević, Milosav i Miroslav Brkić, (2005), *Socijalni rad u zajednici*, Socijalna misao, Beograd
10. Obradović, Vladimir, (2005), *Preddelinkventno ponašanje učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo*, KJU Porodično savjetovalište, Sarajevo
11. Popadić, Dragan, (2009), *Nasilje u školama*, Institut za psihologiju; UNICEF Srbija, Beograd
12. Poštrak, Milko, (2008), *Socijalni rad u školi: pogled u prošlost, pogled u budućnost*, Zbornik Instituta za pedagoška istraživanja, God. 40.br. 1., Beograd, 172-191
13. Shepard, John M., Robert W. Greene, (2002), *Sociology and You*, Glencoe/McGraw-Hill, New York
14. Sajić, Dijana, (2009), *Socijalni rad u osnovnoj školi i prevencija*, Socijalna misao, br.61, Beograd, 79-98.
15. Sajić, Dijana, (2009), *Pregled za praksu socijalnog rada u osnovnoj i srednjoj školi*, Socijalna misao, br. 62, Beograd, 123-141.
16. Tahsini, Izela, (2009), *Socijalni radnici i škola-potrebe današnjice*, Socijalna misao, br. 63, Beograd, 29-40.

Adresa autora

Authors' address

Univerzitet u Tuzli

Filozofski fakultet

Studij socijalnog rada

Ul. T. Markovića 1

75000 Tuzla

erna.lucic@untz.ba

SOCIAL WORK IN SCHOOLS – THE MISSING LINK?

Abstract

Social work in schools is a part of the professional work primarily oriented at prevention. Given the age range of children involved, elementary and high school education provides an optimal environment for an organized social intervention within primary and secondary prevention in students' behavior. Positive provisions in Bosnia and Herzegovina allow but do not require the employment of social workers in schools.

The focus of this research is in the perceptions of the different participants in the educational and social work system in regards to necessity of the mandatory employment of the social workers in schools. The research was conducted in elementary schools and high schools, as well as in designated schools for special needs children in Bosnia and Herzegovina, and in social work institutions. Among the interviewees were the teachers and other professionals employed at schools; the research also included parents as well as the employees at social services.

The interviewees recognized the importance of social work in schools. While taking into consideration different participants in the research, determining attitudes on the benefits of the mandatory social work in schools showed statistically significant differences in the arithmetic means of the each group, favoring social work professionals. Social work in schools is the missing link in a complex chain of behavioral disorder prevention in students.

Keywords: social work, social work at school, prevention